

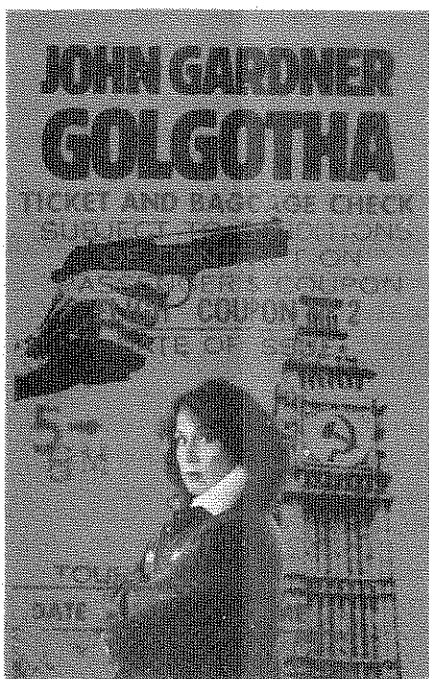
Slecht passende geruite pet

John Gardner is een auteur die vooral anderen navelogt, zoals blijkt uit het feit dat hij onlangs op bestelling een nieuwe James Bond maakte. Met **The return of Moriarty** (Berkeley, VD, 8,95) heeft hij zich op de aartsvijand van Sherlock Holmes gestort. Het is een misleidend, ingewikkeld en vaak teleurstellend boek geworden, al heeft de auteur bepaald zijn best gedaan getuige de vele voetnoten en historische reconstructies. Misleidend, omdat de omslag ten onrechte de indruk wekt dat we met een Holmes-verhaal van doen hebben. Ingewikkeld, omdat het door het nastreven van de authenticiteit lijkt alsof je een woor-

denboek (zonder uitleg) van verouderd slang voor je hebt en teleurstellend, omdat het verhaal alleen maar de structuur biedt van een boevenbende en weinig meer. Het vervolg **The revenge of Moriarty** (Berkley, VD, 8,95) loopt al weer aanzienlijk beter, waar het verhaal minder wordt ontsierd door voetnoten en vreemde uitdrukkingen. Zelfs Sherlock Holmes speelt zowaar echt een rol. Het boek zou zich uitstekend lenen voor een verfilming door de vele vermommings en de zorgvuldige beschrijving van het decor voor de misdaad. Maar echt vlot lezen doet het zich nog niet door de vele details. Voor wie houdt van een tot in de kleinigheden zorgvuldige afwerking valt er echter veel te genieten. De schrijver heeft duidelijk zijn huiswerk gemaakt. (LB)

Omslagverhalen

De inspiratie die uitgaat van Amerikaanse omslagen, maakte het vanzelfsprekend dat ik na het zelf krijgen van een opdracht voor een thriller eens zou proberen net zo'n soort omslag te bedenken. Het ging om **Golgotha**, een boek van John Gardner die zoals uit de besprekingen in dit nummer blijkt, al vele thrillergenres heeft geprobeerd. Allereerst zorgde ik ervoor mijn opdrachtgever van uitgeverij van Holkema en Warendorf zo ver te krijgen om de belettering in goudfolie op het omslag te mogen drukken. Dat ging hem meteen een dubbeltje per boek extra kosten. Nadat ik hem met lichte aandrang over de streep had getrokken, ging ik aan de slag en dat betekende eerst het boek lezen. Je moet namelijk gaan bedenken welke elementen uit het verhaal geschikt zijn voor visualisering. De uitgekozen elementen: raket, Big Ben, vrouw, vliegticket, hamer & sikkel en revolver. Door de Big Ben en hamer & sikkel wordt onmiddellijk duidelijk welke landen erbij betrokken waren. De overige attributen hebben betrekking op de loop van het verhaal: Geheim agent redt Engeland op het nippertje uit de klauwen van een Russische invasie. Het is een Amerikaan en hij komt over naar het in de knel zittende eiland, vandaar het ticket. Geen thriller kan zonder een aantrekkelijke vrouw, maar natuurlijk wou ik niet wéér zo'n verleidelijke sex-poes kiezen die bijna op alle andere

omslagen staan tegenwoordig. Nee, beter was een licht angstige, maar toch vastberaden vrouw in een mooi leren jasje met witte bontkraag dat ik voor de gelegenheid op zicht had. Spijtig genoeg kon ik het haar niet schenken vanwege het bijbehorende prijskaartje en moest het terug. Het werd nog een hele puzzel om de elementen onderling te rangschikken in een hechte samenhang zouden komen te staan. De drukker mocht de rest doen met als klap op de vuurpijl de Block-letter in goud als letterlijke schitterende blikvanger.

Steye Raviez

THRILLERS & DETECTIVES

2e jaargang nr. 2, maart 1982

Hollandse nieuwe

Treft de misdaad vooral gegoede burgerij? Dit keer lijkt het er wel op. Vooral een gepasseerde professor heeft het moeilijk. Rechter Tie ook in plaatjes in plaats van letters, zoals het eigenlijk hoort voor een Chinees.

Werk van buitenlanders

De postbode blijft maar zijn duim op de bel houden. We gaan een James Cain revival tegemoet.

Spionnen worden ook wel eens verliefd en zullen ze er dan in slagen elkaar niet te bedonderen?

Made in USA & UK

Veel spionnen aan het werk, thuis, vertellend over hun familie en over Prins Bernhard en zijn rol bij de Bilderberg-conferenties. Allemaal verzonnen natuurlijk.

De geruite pet van Sherlock Holmes past niet iedereen en Ruth Rendell glijd uit.

Profiel van Chester Himes

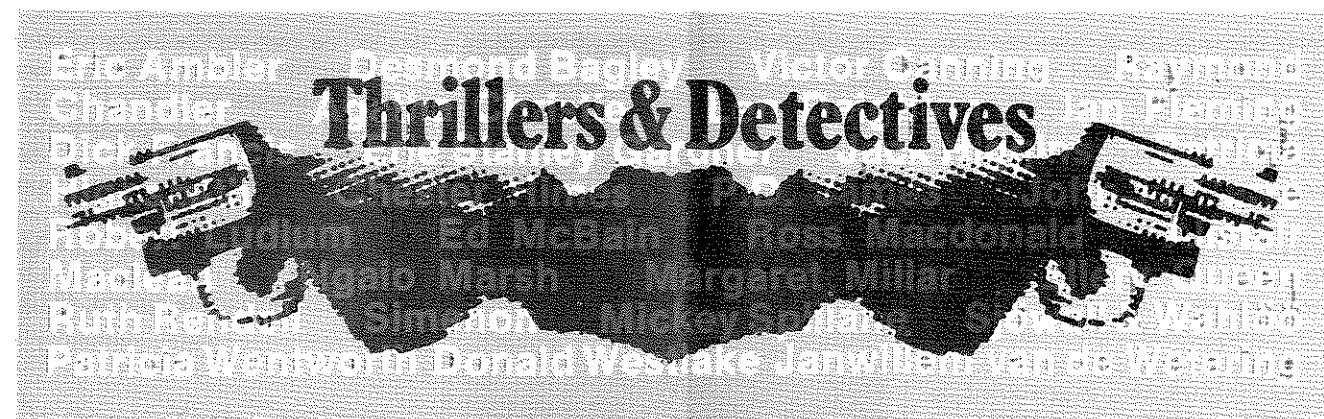
die op jeugdige leeftijd in een liftkoker stortte, maar zich op eigen kracht omhoog werkte tot een belangwekkend auteur over het lot van de zwarten in een blanke maatschappij. Zijn detectives Gravedigger Jones en Coffin Ed slaan zich een weg door de absurditeit van het leven in Harlem.

Meulenhoff Detectives

Redacteur Wouter Tiegas probeerde een reeks met een linkse moraal op te zetten in een door rechts geweld beheerst genre. Veel auteurs uit minder bekende taalgebieden zullen in de toekomst een andere Nederlandse uitgever moeten zoeken.

Aan dit nummer werkten mee: Louise Boer-Hoff, Dick van den Bosch, Frits Hoorweg, Hans Knechtmans, Hans Kooijman, Gert Jan Thomassen, Bert Vuijsje en Wim Voster.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Zetwerk: zetterij Middleton
Drukwerk: GCA Drukwerk

Onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur onder redactie van Theo Capel.
Verschijnt vijf maal per jaar, 2e jaargang, nummer 2, maart 1982.
Redactie en administratie p/a Nic. Maesstraat 139 hs, 1071 PX Amsterdam.

Aanwijzingen voor de lezer

Lichaamsvocht (5 letters)

Aan de kleur die dit keer is gekozen voor de opdruk van de titel van **Thrillers & Detectives** kan iedereen zien dat nu een ander deel van de medewerkers zijn halve literijtje bloed (5 letters) heeft afgestaan. Dat is niet het enige lichaamsvocht dat heeft gevloeid, want ook het traditionele zweet (5 letters) is er aan te pas gekomen om wederom bijna **60 nieuwe boeken** te bespreken. Een aanduiding hiervan, en van de overige inhoud, staat op de achterkant.

In dit nummer vindt u ook het begin van een vraag- & en aanbodrubriek met de onschuldige, maar toch ook ommeuze titel **I'll make him an offer he can't refuse** bekend uit Mafia-kringen. Het is de bedoeling dat de rubriek uitgroeit tot een bron van service voor en door de lezers.

Wat de service verder betreft, de PTT die moet beoordelen of het blad tegen een goedkoop tijdschriftentarief kan worden verzonden, heeft fronsend naar de bestelmogelijkheid gekeken. Voor de goede orde wordt hier (en ook op de bon) nog eens nadrukkelijk vermeld dat alle besproken boeken gewoon in de boekwinkel te krijgen zijn. Het bestellen is slechts een zijdelinge service. Om elk misverstand uit te sluiten dat deze mogelijkheid een oproep tot kopen impliceert, zal de korting voor abonnees op verpakking en verzending met ingang van dit nummer vervallen. Er wordt een traan (5 letters) geplengd.

Wil verder iedereen niet wachten op een acceptgiro voor het abonnementsgeld. Die komt namelijk niet, men wordt gevraagd het geld zelf over te maken. Voor geïnteresseerden tot slot het bericht dat **Thrillers & Detectives** de 400 abonnees nadert. Maak er meer van. (TC)

Willy Corsari: mondaine vrouw in moeilijkheden

Hollandse nieuwe

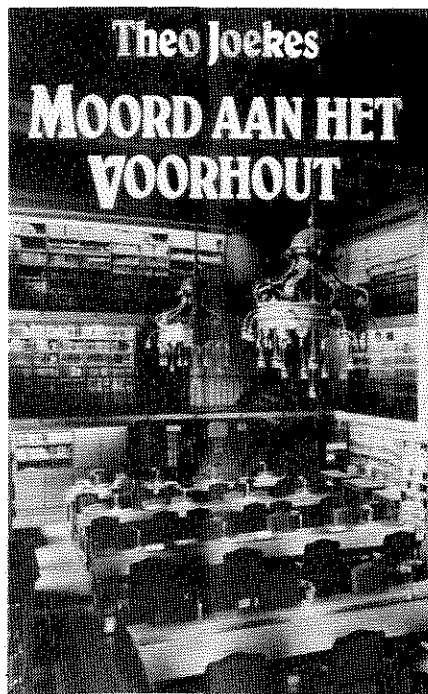
Vreselijke dingen in betere kringen

In afwachting van de publicatie van een nieuwe detective-roman van Wily Corsari brengt haar nieuwe uitgever alvast haar vroegere werk weer uit. De bijna vijftigjarige schrijfster die vermoedelijk de oudste actieve schrijfster in Nederland is, begon in de jaren dertig met de avonturen van inspecteur Lund. **Het mysterie van de**

Mondscheinsonate (Veen, 14,50) en **Voetstappen op de trap** (Veen, 14,50) is het niet af te zien dat ze bijna vijftig jaar oud zijn. Dat komt onder meer omdat de boeken aan het huidige Nederlands zijn aangepast, maar ook omdat de uitgever verzuimt aan te geven wanneer ze oorspronkelijk zijn verschenen. Het vermelden van een nette bibliografische geschiedenis zoals dat vooral in Amerikaanse boeken gebeurt, zou toch een kleine moeite moeten zijn. De **Mondscheinsonate** is een muziekstuk dat ik tot nu toe alleen uit een

schuine limerick kende over een man uit Ternate, maar Willy Corsari heeft er ook een leuk verhaal omheen geweven. Net als in Voetstappen op de trap doet Het Mysterie van de Mondscheinsonate denken aan het werk van Edgar Wallace vermengd met een snuifje Agatha Christie. De verhalen spelen in een mondaine sfeer in een slijk dorp dat op het Gooise Laren lijkt. Middelpunt in beide verhalen is een jonge vrouw die met een rijke oudere man is getrouwd en niet veel meer heeft te doen dan de dag in een grote villa door te brengen omringd door flirtende vrienden, kinderen uit een vorig huwelijk van de man en huispersoneel met een geheim in hun verleden. Inspecteur Lund, een politiemannet met tact en intelligentie, komt er aan te pas als de luchthartigheden door moord worden verstoord. (TC)

Tweede Kamer-lid Theo Joekes zoekt de stof voor zijn detectives ook in de betere kringen, maar dat zal gezien de soort volkspartij die hij vertegenwoordigt, geen opzien baren. **Moord aan het Voorhout** (Loeb, 19,50) heet zijn derde verhaal. Voor de omslag is een foto van de prachtige studiezaal van de Koninklijke Bibliotheek gebruikt, die helaas dicht gaat in verband met de nieuwe behuizing van de bibliotheek. Het is een amusant verhaal over een wraakactie, waarin Joekes' vaste speurdersduo, griffier Brederode en inspecteur Hendrix, er met de haren worden bijgesleept en vooral de geschiedenis van Leidens ontzet een grote rol speelt. De intrige is nogal wijdlopij opgezet, waardoor pas

tegen het einde duidelijk wordt waar het verhaal omdraait, maar door edelkitsch-zinnetjes als 'Deze gelikte pop is nog intelligent ook' (zegt een professor tegen zichzelf over een jong meisje), blijft de lezer toch tevreden. Een goed boek om bij verrassing in het rieten korfje van een studente te leggen. (TC)

De kringen waarin **Kapasi** van Bella Teloor speelt (Spectrum, 12,50) zijn niet erg duidelijk, zoals het hele boek verder ook moeilijk te vatten is. Het draagt de intrigerende ondertitel 'Of stond zij naakt in de staatsgreep?', waarmee de greep naar de macht door de militairen in Suriname in 1980 wordt bedoeld. Het is een raar verhaal

dat in een met sympathie beschreven Suriname speelt, met een hoofdperson die onbekend wenst te blijven en gaat over chantage, valutasmokkel en overspel. Het is zo rommelig verteld en slecht geschreven dat achter de naam van de schrijfster bijna wel een bekende Nederlander moet schuilgaan, want een andere reden tot uitgeven is moeilijk te vinden. (TC)

Harde klappen

De verre vriend is het tweede boek in de vierdelige Rufus-serie van Anton Quintana die opnieuw is uitgebracht (Loeb, 17,50). De dronkachtige en droefgeestige held is gecharterd als lijfwacht van een Zweedse baron die zich bedreigd voelt door een nozembende. Gedreven door een nogal onfris libido spendeert de edelman aanzienlijke bedragen aan de vriendin van de leider van de bende die met een mengeling van leedvermaak en angst om haar melkkoetje te verliezen toeziet hoe de benedeleden het leven van de baron verzuren. Rufus trekt flink van leer tegen de bende die hij eigenlijk niet helemaal serieus neemt, maar de ontvoering van de baron maakt hem duidelijk dat hij de situatie heeft onderschat. Zijn reddingspoging leidt hem naar het onherbergzame Lapland, waar de spannende finale plaatsvindt. In **De rattenjacht** (Loeb, 17,50) is Rufus naar het zuiden afgereisd. Zonder veel enthousiasme werkt hij in een Zuidfrans casino en het plan rijpt bij hem de onbetrouwbare casinhouder een poot uit te draaien. Een wulpse, goklustige Engelse die inziet dat je met stelen sneller rijk wordt dan met spelen, assisteert hem. Het duo wordt echter onder meer tegengewerkt door een steeds opduikende monsterachtige verschijning die er alles aan gelegen is Rufus uit de weg te ruimen. (HKo)

De Rufusboeken kenmerken zich door sex, geweld en ongeloofwaardig griezelige types, maar zijn door de vlotte, beeldende stijl die Quintana hanteert, lekker te lezen. **Jachtschade** van Felix Thijssen (Veen, 16,90) is eveneens een harde misdaadroman die echter veel minder overtuigt en nogal ongeloofwaardige kantjes heeft. Het verhaal is het vervolg op **Wildschut** waarin een gangster na een gijzeling wordt gepakt. Hij leeft nu in het onaantrekkelijke vooruitzicht de komende vijftienvintig jaar in de gevangenis te moeten doorbrengen, maar met hulp van een bendelid en zijn vriendin, slaagt hij erin te ontsnappen. Die vriendin is

nota bene de dochter van een door de bende gedode politiemannet. Zo ver hoeft de afkeer van iemands vader nu ook weer niet te gaan.

De gangster kan meteen weer aan de slag, want zijn maat heeft al weer een klus in de wacht gesleept, maar dan blijkt dat er meer achter het karwei schuilgaat. (HKo)

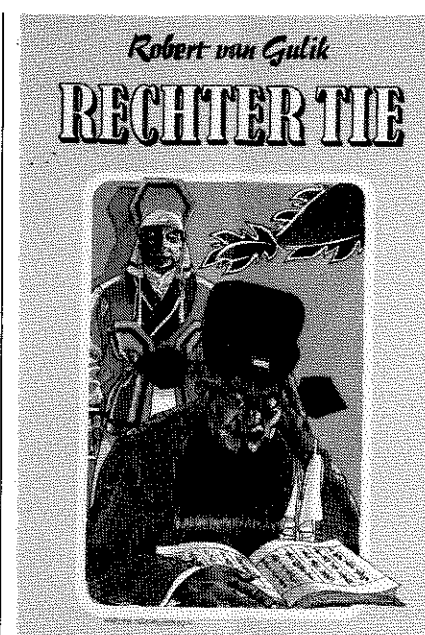
Opgewarmd Chinees

Het succes van de Elsevier-heruitgave van de Rechter Tie-verhalen heeft Loeb ertoe gebracht een aantal stripverhalen met de rechter in de hoofdrol te bundelen. De verzamelaar komt hierdoor in de problemen. Moet hij de forse prijs betalen die de uitgever voor de **Rechter Tie-strips, Bundel 4 & 5**, vraagt (Loeb, 19,50 per deel) of zich neerleggen bij een knagend gevoel van 'onvolledigheid'? Dat het nu al om bundel 4 en 5 gaat, daaruit zou je mogen afleiden dat ze wel worden verkocht. Tekenaar Frits Kloezeman is bij deze ontwikkeling gebaat en het is hem gegund. Zijn tekeningen zijn erg leuk en het is daarom jammer dat ze zo sterk verkleind zijn afgedrukt vergeleken bij de oorspronkelijke krantenpublicatie in de zestiger jaren. Maar het Algemeen Dagblad publiceert ze nu opnieuw. De teksten zijn van Robert van Gulik zelf en het is een aardige puzzel om uit te vissen uit welke van de boeken de verhalen afkomstig zijn. (FH)

Werk van buitenlanders

Met nieuwe energie

In **Icarus** van Peter Way (Spectrum, 19,50) speelt een Russische spion die Viktor Karpov heet, een belangrijke rol. Zou het opzet zijn dat de auteur heeft gekozen voor een samentrekking van de namen van de schakers Viktor Kortchnoy en Anatoli Karpov of is hij gewoon onhandig in zijn keuze van namen? Je zou er aan twijfelen als blijkt dat de eerste de beste Turk in het boek Ecevit heet. Icarus is de naam van een opzienbarende uitvinding op het gebied van de energieopwekking. De uitvinder ervan wordt door een Engelse en Russische geheime dienst in een onmogelijke positie gebracht. Als hij echt goed in de puree zit, begint hij terug te vechten en dan wordt Icarus een aardig boek. De aanloop is echter helaas veel minder sterk. Vooral het begin van het verhaal brengt de lezer in

moeilijkheden met zinnen die stampvol spitsvondigheden zitten. In een debuut moet dat misschien door de vingers worden gezien, maar dat valt niet mee. (FH)

Een Franse 'mol' heeft zich in **De fatale beslissing** van David Osborn (Bruna, 24,90) ten tijde van De Gaulle ingegraven in de Amerikaanse inlichtingendienst. Hij is betrokken bij geheime operaties die tot doel hebben via ingewikkelde financiële machinaties de oliereserves van zoveel mogelijk Europese landen in handen van de USA te krijgen, waarna die landen onder pressie kunnen worden gezet om grote hoeveelheden Amerikaanse producten te importeren. Frankrijk mag als proefkonijn dienen. De mol raakt dan verwikkeld in een verbeten strijd met de sadistische moordenaars van de Geheime Dienst en hun voor niets terugdeinzende opdrachtgevers: zijn collega's. Het gegeven wordt spannend uitgewerkt met gruwelijk realistisch beschreven gewelddadige scènes. (HKo)

A.J. Quinnell, de schrijver van **Creasy's wraak**, maakt met zijn tweede boek duidelijk dat hij zich niet op een genre laat vastpinnen. Met **De Mahdi** (Rostrum, 24,90) heeft hij een spionageroman geschreven, waarin de Amerikaanse en Engelse inlichtingendiensten een zeer gewaagde onderneming op touw zetten om de Mohammedaanse (olie)wereld in hun macht te krijgen. Hiertoe moet een wonder plaatsvinden dat voor de Moslims het onomstotelijke bewijs levert dat de Mahdi, de uitverkoren verlosser en opvolger van Mohammed, is gekomen. De verlosser, die uiteraard een

marionet van de Engelsen en Amerikanen is, zou door de gelovigen blindelings worden gehoorzaamd. Op geld hoeft voor de operatie niet te worden gekeken en de meest geavanceerde in de ruimtevaart ontwikkelde technieken zijn beschikbaar. Het ambitieuze thema van het boek is verrassend geloofwaardig op papier gezet en Quinnell zorgt bovendien voor een onverwachte afloop. (HKo)

Nazi's niet uitgepraat

Temidden van alle schlemielen die in thrillers en detectives rondlopen, is Harry Heron uit **Goerings laatste woord** (Prisma, 11,50) waarschijnlijk de ergste. Door maar liefst vijf geheime diensten wordt hij gemanipuleerd en zijn eigen bijdrage aan de jacht op het testament van de Nazimisdadiger Goering is dan ook zeer beperkt. Voortdurend tast hij in het duister over de ware identiteit van allerlei mensen en hun diepere bedoelingen. Zelfs zijn hartsvriendin durft hij niet te vertrouwen. Van al het goede kan men te veel krijgen en de belangstelling van zoveel spionnen voor één schlemiel is een storende overdrijving. Voor het overige is **Goerings laatste woord** een, niet onaardig verhaal met een verrassende ontknoping. (FH)

De Nazi's blijven ons bezig houden. Stapels dossiers in het bezit van de Britse geheime dienst wijzen erop dat Hitler vlak voor zijn dood één van de jongetjes, die Berlijn verdedigden tegen de binnentrekkende Russen, aanwees als zijn opvolger. Tenminste daar leek het op. Deze uitverkorene is nog in leven en woont nu in Engeland als eerzaam zakenman. **Het spoor van de weerwolf** van John Gardner (Veen, 19,90) wil ons wijsmaken dat hij zich nauwelijks van zijn verleden bewust is. De geheime dienst vindt het echter te link om hem zo maar rond te laten lopen en men besluit om hem stiekem met geluiden en beelden uit de laatste dagen van Hitler te bombarderen en hem zó knettergek te maken dat zijn ware aard wel naar boven moet komen. Dat vormt een spannend verhaal rondom een pakkend gegeven, maar echt duidelijk wordt het niet waarom de zakenman afgezien van zijn lugubere achtergrond, dusdanig griezelig is dat hij beslist moet worden uitgeschakeld. (GJT)

Geheime ontmoeting Churchill en Hitler?

DEIGHTON XPD
GERUISLOOS ELIMINEREN

Elsevier Bij elke boekhandel

In 1979 werd een gestolen document uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt. Dit document zou gegevens bevatten over een geheime ontmoeting tussen **Churchill en Hitler** in het jaar 1940. Dit goed bewaarde oorlogsgeheim is uiterst gevaarlijk voor de veiligheid van Engeland. Iedereen die er van hoort krijgt in zijn dossier een stempel: **'XPD, geruisloos elimineren' 22.50**

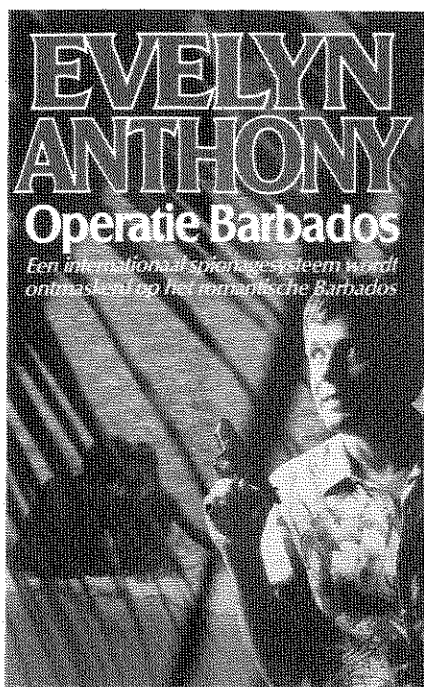
Van Len Deighton verschenen bij Elsevier:

Alleen als ik moet lachen	15,75
Begraafenis in Berlijn	15,75
Dossier Ipcress	15,75
Een dure stad om dood te gaan	15,75
Het miljardenbrein	15,75
Operatie Andreas	15,75
Spion aan de hemel	15,75
Spion in duplo	15,75
SS-GB	19,90

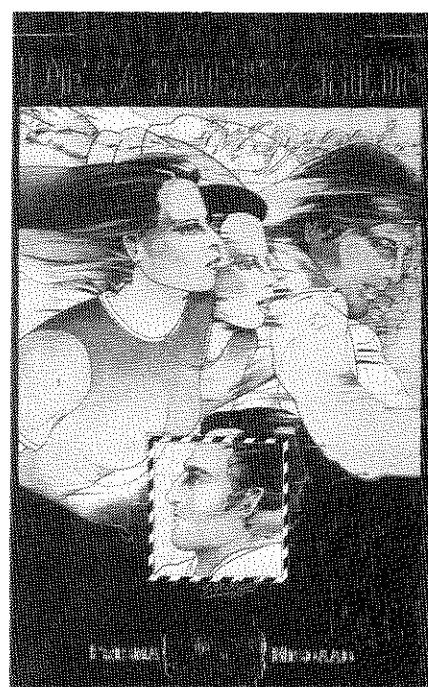
Spy-land in the sun

Zoals de titel aangeeft, speelt **Operatie Barbados** van Evelyn Anthony (Luitingh, 15,50) op het gelijknamig Caraïbische eiland. De oorspronkelijke Engelse versie verscheen al in 1972 en is ook al op de televisie te zien geweest. Het verhaal heeft een interessant thema van een Engelse die voor de Engelse regering werkt en die op het Westindische eiland de chef van de KGB voor Amerika ontmoet. De langzaam groeiende en zich in Amerika verder ontwikkelende romance, leidt uiteraard tot de meest ingewikkelde complicaties in de wederzijdse inlichtingensystemen. Het is een vlot geschreven geschiedenis met een leuk opgebouwde race naar het eind en loopt beter af dan men eerst zou denken. (WV)

Het **Sasanov-complot** uit 1980 is nóg meer een love-story dan een spionageverhaal (Luitingh, 15,50). Er komen wel spionnen in voor, maar die zijn allemaal een beetje uit hun gewone doen, de overgelopen agent Sasanov inclusief. De Britse geheime dienst slaagt er maar niet in hem wezenlijk informatie te ontfutselen. De man mist zijn vrouw en dochter. Niettemin wordt hij smoorverliefd op zijn gezelschapsdame en zij op hem.

Gedreven door een onbaatzuchtige liefde doet de Engelse, die tot dan toe bij iedereen bekend stond als een hopeloze oude vrijster, een poging om samen met de Rus zijn gezin uit Rusland te smokkelen. Dit keer is het daarbij mooi weer op het Schiereiland de Krim, maar Evelyn Anthony maakt niet de indruk zich goed over de Sovjet-Unie te hebben gedocumen-

teerd. Uit alles stijgt de stereotiepe Koude Oorlogsmentaliteit van Readers Digest op. (GJT)

In het nawoord van **Het Eldorado netwerk** (Spectrum, 24,50), vertelt de schrijver Derek Robinson vol trots dat deze spionagethriller 'werd ingegeven door een ware gebeurtenis'. Dat kan best waar zijn, want de geschiedenis heeft wel vaker laten zien dat de werkelijkheid de fantasie overtreft. In dit geval gaat het om een Spanjaard die tijdens de Tweede Wereldoorlog op eigen houtje de Duitse Abwehr een poot uitdraaide door tegen een vorstelijke betaling verzonden spionagerapporten te leveren — zogenaamd vanuit Engeland, maar in feite vanuit het zonnige Lissabon. Dat het verhaal is gebaseerd op ware gegevens, maakt het boek als spionageverhaal nog niet geslaagd. Daarvoor is het vooral te lang uitgesponnen (de lezer moet meer dan 200 van de ruim 400 pagina's doorworstelen voordat de operatie eindelijk begint) en daarvoor blijven de beweegredenen van de hoofdpersoon te duister. De auteur gooit het tenslotte maar op het Spaanse eergevoel in plaats van het geldelijk gewin. (BV)

Wilde Westkust

De opname in de bekende Prisma-reeks wekt op het eerste gezicht de indruk dat Paula Gosling een nieuwe vertegenwoordigster is van het leger van detectives schrijvende Engelse huisvrouwen. Bij nadere beschouwing blijkt ze een Amerikaanse te zijn, die — hoewel woonachtig in Engeland en met een landsman getrouwd — haar romans niet per definitie laat spelen in

landhuizen. Voor **De Schietschijf** (Prisma, 9,90) heeft ze San Francisco aan de Amerikaanse westkust als locatie gekozen. Een mooie, geëmaniceerde dame spreekt nietsvermoedend een huurmoordenaar aan die net een karwei heeft voltooid. Vervolgens wordt ze zelf tot twee keer toe bijna het slachtoffer van een aanslag. Als de politie de zaak doorkrijgt, bestaat de rest van het verhaal in feite uit één grote achtervolging van de vrouw door de huurling. De politie beschermt haar. Zoals vaak tegenwoordig wordt nogal nadrukkelijk getracht misdadiger en wetshandhaver te portretteren als variant van dezelfde soort, maar echt vervelend wordt dat in *De schietschijf* nog niet.

Gijzeling onder nul van dezelfde schrijfster (Prisma, 11,50), zit veel ingewikkelder in elkaar en biedt meer stof voor de liefhebber van de puzzels. Het gaat om een gijzeling zonder bewakers in een huis dat niet kan worden verlaten door de moordende kou. Gosling weet dat gegeven waarschijnlijk te maken omdat de gijzeling slechts de climax is van verschillende drama's. Het resultaat is bijzonder goed, hoewel het verhaal steeds op de rand van het absurde wankelt. (FH)

Down among the dead man van Evelyn Harris (Keyhole Crime, VD, 7,50) is het weersinwekkende relaas over een diamantendiefstal dat naar het oordeel van de schrijfster helaas aan spanning moet winnen door er kinderen in te laten martelen, seksueel te misbruiken en te laten doden. (LB)

Er wordt weer gebeld

Als je ervan houdt om mooie rijtjes van je boeken te maken, is het om uit je vel te springen dat er nu weer een James Cain wordt uitgegeven door Loeb. Gelukkig heeft hij ervoor gezorgd dat de rug van zijn Crime International erg veel lijkt op die van Crime-de-la-Crime van de Arbeiderspers. Overigens is het zeer de vraag of **Doodvonnissen per verzekeringspolis** (Loeb, 17,50) wel echt de moeite waard is. De intrige van dit boekje van 120 pagina's lijkt teveel op de 'De postbode...' om nog voor een leuke variatie op het thema door te gaan, ofschoon het redelijk leesvoer is vanwege de wijze van ontmaskering van de schuldigen: een in-slechte vrouw en een verzekeringsagent die niet corrupter is dan zijn meeste collega's. (FH)

MOORD IN DE LAGE LANDEN

Veen's onweerstaanbare reeks
Nederlandse thrillers en detectives

NEUW

Hans Neber SCHIJN BEDRIEGT

Hans Neber, pseudoniem van een officier van justitie, plaatst zijn nieuwe misdaadroman midden tussen de coulissen van het justitieel bedrijf. Officier van justitie Carel van Herwijnen en zijn vrouw Elsbeth vormen voor hun omgeving een model-echtpaar. Maar beiden beseffen dat ze bezig zijn een illusie in stand te houden. Iets dat steeds slechter lukt. En plotseling wordt de buitenwereld geconfronteerd met een brute moord!

Reeds eerder verschenen:

Hans Neber
Wie zwijgt stemt toe

Jacques Post
Leer om leer

Jacques Post
Een samurai in Rotterdam

Theo Capel
Klein verdriet

Felix Thijssen
Jachtschade

Felix Thijssen
Wildschut

Verkrijgbaar in de boekhandel voor **f16,90**

**SPANNENDE PAPERBACKS
VOOR ALLE NEDERLANDERS**

VEEN, UITGEVERS UTRECHT

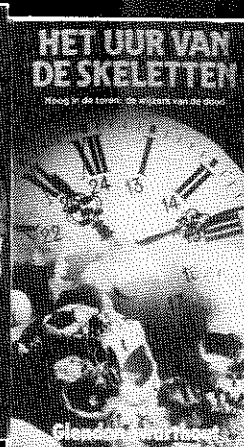
Misdaad is altijd weer anders!

Nieuw in Crime de la crime:

George Markstein
De diepvriespionnen
Vertaald door
J. van den Berg
248 blz. f 24,50

Gerald Seymour
Rode Vos
Vertaald door Paul Syrier
400 blz. f 29,50

Glendon Swarthout
Het uur van de skeletten
Vertaald door
H.J. Oolbekkink
308 blz. f 25,00

Crime de la crime: crime-
fictie & thrillers voor de
kenner, de verzamelaar
en de liefhebber! Nu al
meer dan vijfenzeventig
delen!

In iedere boekhandel te koop.

ARBEIDERSPERS SINGEL 262

I'll make him an offer he can't refuse

Mario Puzzo: The Godfather

Deze rubriek staat open voor lezers van Thrillers & Detectives die met vragen, opmerkingen, verzoeken, enz. op het gebied van misdaadlectuur zitten, waar anderen op kunnen reageren. Het kan lopen van het aanbod van overvloedige pockets tot de oproep toe te treden tot een lezerskring van Miss Marple-fans. Voorlopig is er maximaal één kolom ruimte. De redactie is alleen doorgeefluik en houdt zich het recht voor mededelingen in te korten of niet te plaatsen.

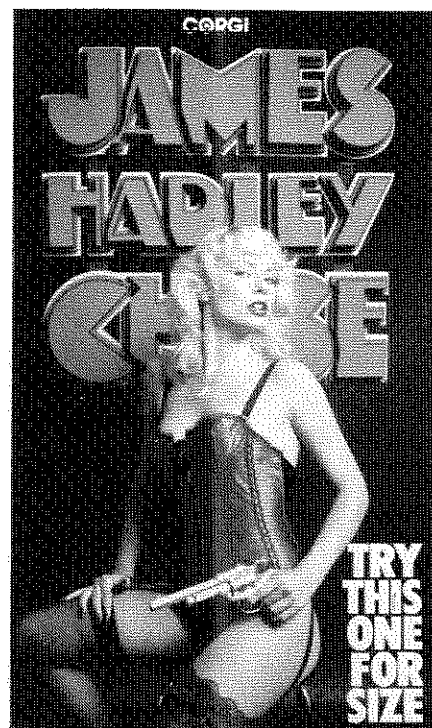
Naar mijn weten heb ik het compleetste overzicht van Nederlandse speurdersromans, bevattende ruim 800 werken van meer dan 300 auteurs. Ik hoor graag van mensen die interesse in dit overzicht hebben of aanvullingen kunnen geven. Maarten Bronkhorst, H. Cleynertweg 31, 1025 DE Amsterdam.

Made in USA & UK

Jongens met pit

Dirk Pitt, de vaste held van Clive Cussler, dezelfde auteur die ook *Raise the Titanic* schreef, is in **Night Probe** (Bantam, VD, 13,30) werkzaam als Amerikaanse regeringsduiker. Hij krijgt de opdracht een sedert 1914 verdwenen belangrijk document (dat in tweevoud tegelijkertijd verdween) terug te vinden. Cussler weet een Amerikaans-Britse regeringsintrijs knap te mengen met de Frans-Canadese separatistische beweging. *Night probe* is een vlot geschreven, zeer onderhoudend werk. Vooral in het einde, als politieke problemen zich hoog beginnen op te stapelen, wordt naar een goed uitgewerkte climax toegeschreven. Cussler heeft ook nog kans gezien een liefdesaffaire in het verhaal te verwerken, maar die komt het minst uit de verf. (WV)

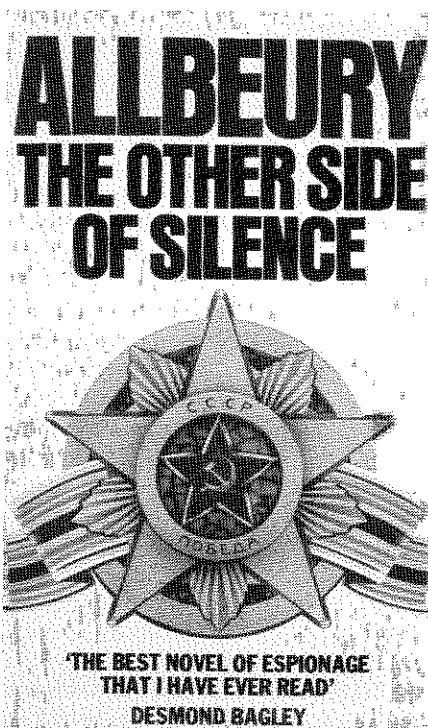
Op het denkbeeldige eiland Baracana in het Caraïbisch gebied speelt zich **Palmprint** van James Barnett af (Magnum, VD, 11,50). Vlak voordat het eiland uit Britse handen de zelfstandigheid ontvangt, wordt er iemand vermoord en Scotland Yard

wordt verzocht de zaak snel te klaren. Inspecteur Owen Smith (waarom geen originelere naam?) wordt erheen gezonden. Er ontwikkelt zich dan een spannende thriller waarbij de politiefchef van het eiland (en zijn zuster ten behoeve van de ingebouwde romance) een grote rol speelt. Huurmoordenaars, een opzettelijke volksverhuizing en ook veel lijken maken van *Palmprint* een in het genre verdienstelijk produkt. (WV)

Journalist I.M. Fletcher (in het Engels uitgesproken 'I am Fletcher') is een vrolijke persmuskiet die zich overal zonder omwegen poneert. Bijgenaamd Fletch, komt hij vaak met mooie stories aan, maar zijn bazen mogen hem desondanks niet erg door zijn grote brutale mond. Als hij, invallend voor een collega, dan ook een foutje maakt in een verhaal, vliegt hij meteen eruit bij de krant. Om zijn naam te zuiveren van laksheid en onzorgvuldigheid probeert hij het verhaal alsnog te ontrafelen en komt dan in een familiedrama terecht, waarin aberrante seksualiteit een grote rol speelt. **Fletch and the widow Bradley** (Warner, VD, 11,50) is een mooie aflevering uit de loopbaanbeschrijving van deze moderne journalist die zo vaak leugens nodig heeft om achter de waarheid te komen. (TC)

Try this one for size van James Hadley Chase (Corgi, VD, 7,50) is een niet erg geïnspireerd boek van de oude routinier dat duidelijk de stempel van de lopende bandproductie draagt. Vele uitgemolken stereotiepe personages uit *Paradise City*, waar veel Chase-verhalen zijn gesitueerd, komen weer opdagen. We hebben weer te maken

met de grofbesnaarde detective Tom Lepski en zijn coquette echtgenote Carroll en ook met een verwijfde kunsthandelaar die van een kunstdief een aanbod krijgt dat hij voor de handelaar een ikoon gaat stelen. Het kunststuk dat vele miljoenen waard is, maakt deel uit van een tentoonstelling. Lepski en zijn vrouw die een vakantie-reis naar Europa maken, worden buiten hun medeweten ingeschakeld om het ikoon naar Zwitserland te vervoeren. Dat geeft veel verwikkelingen en weinig spanning. (HKo)

De dekolonisatie van Afrika heeft heel wat harde types aan een goede boterham geholpen. Dat geldt vooral voor de overgang naar de zelfstandigheid van de Belgische Congo. De strijd die toen ontbrandde tussen Afrikaanse politici als Loemoemba, Kasavoeboe en Tsjombe en het onbesuisde optreden van de VN, waarbij de toenmalige sekretaris-generaal Hammarskjöld het leven verloor, vormen de historische achtergrond van **The Katanga run** van Richard Cox (Arrow, VD, 13,30). Het is een beheerste, maar spannend geschreven thriller die is opgebouwd rondom drie ex-straaljagerpiloten die elkaar weer in hele andere rollen tegenkomen. Hoofdpersoon is een in Kenia opgegroeide Engelsman, die zich laat leiden door zijn verliefdheid op de dochter van een Belgische koloniaal. Het blijkt dat in 1961 verkering nog kon drijven op een vluchtige kus en onuitgesproken beloftes. (TC)

VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

Oost versus West

Wat er ook gebeurt, de Russen blijven onze vijanden. Die niet-aflatende boodschap verspreidt Ted Allbeury nu al bijna tien jaar in zijn spionageromans en hij weet hem nog aardig te verpakken ook. In **The twentieth day of January** (Granada, VD, 9,80) zijn de Russen erin geslaagd om een president van de USA te laten kiezen die ze door middel van chantage en pressie voor hun karretje kunnen spannen. Gelukkig weten de Engelse en Amerikaanse geheime diensten door hard werken het hele complot bloot te leggen, maar dan staan ze wel voor het dilemma dat de man op de twintigste januari de eed van trouw aan de republiek heeft afgelegd en zijn ambt heeft aanvaard. Ondanks de soms onwaarschijnlijke intriges weet Allbeury toch heel knap een authentieke sfeer in zijn boeken te scheppen. Ook in **The other side of silence** (Granada, VD, 11,50), zijn meest recente boek, is dat weer het geval. Het authentieke effect is in dit boek nog vergroot doordat hij een verhaal verzond rondom Kim Philby, een Engelse dubbelspion. Het is een soort geromantiseerde biografie geworden, waarin de vraag centraal staat voor wie Philby nu het meest heeft gewerkt: de Engelsen of de Russen? De geheim agent die Allbeury dit laat uitpluizen valt in de categorie tussen de gisse jongens van Deighton of de treurige bureaucraten van Le Carré. Het is opvallend dat Allbeury niet opnieuw een plekje in het fonds van Bruna heeft gekregen, waar men zijn eerste boeken indertijd met weinig succes heeft uitgeprobeerd op de Nederlandse markt. (TC)

De ook op het terrein van de zgn. spy-fiction niet meer onbekende John Gardner heeft met **The garden of weapons** (Coronet, VD, 13,30) opnieuw een goed geschreven, maar niet-

perfect en ook erg ingewikkeld boek gemaakt met een titel die uit het verhaal niet duidelijk wordt. De uit eerder werk reeds bekende Engelse spy-master van Duitse afkomst Herby Kruger raakt in de meest serieuze problemen tengevolge van het overlopen van een KGB-officier die laat blijken dat de Engelsen hun eigen mensen niet kunnen vertrouwen. Kruger moet dan naar Oost-Berlijn waar hij een netwerk had opgezet, om uit te vissen wie de dubbelrollen, driedubbelrollen en wat er nog meer in spionage mogelijk is, speelt. (WV)

Professor Tyler, een deskundige op het gebied van de nucleaire oorlogsvoering, neemt een sleutelpositie in op het ministerie van defensie. De zelfmoord van een hoge ambtenaar en de plaatsing van een nep-granaat blijken verband te houden met een zwarte episode uit het leven van de professor ten tijde van WO II, welke hem tot een potentieel slachtoffer voor chantage maakt. De nationale veiligheid zou zo in gevaar kunnen komen. Schrijver Gavin Lyal laat dan in **The secret servant** (Ballantine, VD, 9,80) dat in het Nederlands **Tylers oorlog** heet (Sijthoff, 18,50), een veiligheidsagent optreden die het geheim van de hoogleraar moet ontsluiten. Dat levert een zeer knappe spionageroman op die een beklemmende realistische sfeer ademt en vol zit met verrassende wendingen en dubbele bodems. (HKo)

Your money and your wife van Ritchie Perry (Ballantine, VD, 8,95) is het soort spionageroman dat niet helemaal meer kan sinds Deighton en Le Carré. Een geheim agent wordt door de gijzeling van zijn vrouw gedwongen voor de Russen te werken. Dat voert hem van Noorwegen, via Engeland naar de DDR en weer terug naar Engeland met in zijn kielzog een spoor van doden en verminkten. Uiteindelijk blijkt (uiteraard) alles toch anders in elkaar te zitten en gelukkig krijgen de Russen dat net iets te laat in de gaten. In zijn soort is het een vlot geschreven en leesbaar boekje, in een genre dat niet meer zo in is. (FH)

Foei

Ruth Rendell heeft met **A new lease of death** (Arrow, VD, 9,80) een slecht boek afgeleverd. Behalve dat het verhaal nogal traag verloopt en vol staat met niet of nauwelijks ter zake doende citaten uit het Book of Common Prayer is het bedenkelijk

door de bevestiging van de stelling dat appelen niet ver van de boom vallen en afkomst zich dus niet verloochent. Een dominee kan niet verdragen dat zijn zoon met de dochter van een veroordeelde moordenaar wil trouwen en heeft de overtuiging dat het mooie, briljante en zachtmoedige meisje nooit door een brute moordenaar kan zijn voortgebracht. De politie wil niet

Ruth Rendell: uitgaan van vooroordelen?

meewerken aan een nieuw onderzoek, omdat de moord indertijd onomstotelijk zou zijn bewezen. Inspecteur Wexford, de vaste speurder van Rendell, heeft dat zelf geconstateerd. Uiteindelijk blijkt dat de gehangene wel degelijk een moordenaar was (hoera voor de politie), maar niet de vader van het meisje (hoera voor de dominee). Hij hoeft nu niet te vrezen dat zijn kleinkinderen het bloed van een moordenaar zullen hebben. (DB)

PAS VERSCHENEN
De spannende boeken van
EVELYN ANTHONY
in een nieuwe paperback-uitvoering **f.15,50**
Vraag ernaar bij uw boekhandelaar
UITGEVERIJ LUITINGH-LAREN N.H.

EEN WEERGALOZE THRILLER
LAWRENCE SANDERS
Het tiende gebod
"Het is een harde, wrede wereld daar buiten, vol slechte jongens en miljoenen anderen die net zo slecht zouden zijn als ze niet zo bang waren gepakt te worden."
Nu in de boekhandel Paperback **f.22,50**
Uitgeverij Luitingh-Utrecht

Chester Himes

Gewelddadige zwarte humor

De zwarte Amerikaanse schrijver Chester Himes verwierf in de tweede helft van de jaren vijftig en in de jaren zestig grote bekendheid met een serie detectiveromans die zich allemaal in Harlem, het zwarte ghetto van New York, afspeelden. De bakermat van zijn succes was Frankrijk, waar hij zich had gevestigd, maar al snel breidde zijn faam zich uit over de rest van Europa en de Verenigde Staten. Voor dit moment was Himes als schrijver van literair werk niet alleen nooit op het idee gekomen om detectives te schrijven, maar had hij ook van het hele genre geen kaas gegeten en zelfs beroemde namen als Hammett en Chandler klonken hem onbekend in de oren. Het was dan ook aan het initiatief van de Franse uitgeverij Gallimard te danken dat hij zich toch aan het schrijven van dit soort boeken ging zetten. Gallimard bracht de succesrijke 'Serie Noire' uit, waarin uitsluitend de bekendste Franse en buitenlandse misdaadauteurs uitkwamen. Himes kreeg van hen een financieel aantrekkelijk aanbod om voor de serie te gaan schrijven. Dat had hij te danken aan de indruk die hij in Frankrijk met zijn literaire werk had gemaakt. Zoals gewoonlijk zat Himes nogal krap bij kas en hapte hij gretig toe. Snel ging hij aan de slag en kort daarop kon hij al de eerste 80 pagina's ter goedkeuring aan de uitgever voorleggen met de vraag of er eigenlijk geen politie in het boek moest voorkomen. De uitgever die enthousiast over het materiaal was, antwoordde bevestigend en zo vond de geboorte plaats van het bikkelharte koppel negerdetectives **Gravedigger (Doodgraver) Jones** en **Coffin (Doodkist) Ed**, de schrik van de Harlemse bevolking. Hun eerste avontuur verscheen in 1957 onder de titel **La reine des pommes** wat de Franse vertaling was van Five-cornered square. Dat betekent zoiets als gekwadeerde sukkel. Het boek verscheen later in de USA met de meer prozaïsche titel **A rage in Harlem**. Himes bleek midden in de roos te hebben geschoten. Het boek ging er bij de Fransen in als koek en een jaar later ontving hij in 1958 Le grand prix Roman Policier. Himes was de eerste zwarte schrijver die in de 'Serie Noire'

verscheen en naar zijn zeggen op dat moment ook de enige zwarte detective-schrijver ter wereld.

Chester Himes werd in 1909 in Cleveland, Ohio in het noorden van de USA geboren uit keurige, redelijk welvarende en ontwikkelde zwarte ouders. In zijn leven ontwikkelde hij onder invloed van zijn moeder een diepe haat tegen die blanken, van welke nationaliteit ook, die hem om zijn huidskleur discrimineerden. Zijn moeder stamde van slaven af, waar ook het bloed van gemigreerde Engelse landadel was bijgekomen. Ze was zeer lichtgekleurd en had het gevoel dat ze eigenlijk blank had moeten zijn. Onmiddellijk kwam ze in fel verzet als ze vond dat blanken zich tegenover haar of haar gezin onrechtvaardig gedroegen. De vader van Himes was diepzwart en meer een Uncle Tom-type, wat een voortdurende bron was van spanningen tussen de ouders. Met die achtergrond kwam Himes op de universiteit van Ohio om medicijnen te studeren. Op dit instituut stonden zowel blanken als zwarten ingeschreven, maar het ver doorgevoerde systeem van rassenscheiding in het algemeen en de neerbuigende behandeling die zwarten ten deel viel, werd hem al snel te veel. Hij was er dan ook allerm minst rouwig om dat hij na een incident in zijn tweede studiejaar van de universiteit werd verwijderd. Hij stortte zich in het uitgaansleven en bracht het grootste deel van zijn tijd door in gokhuizen, bordelen en tijdens de Drooglegging verboden cafés en nachtclubs en nam daar ook allerlei baantjes aan. In dit milieu ontpopte hij zich helemaal als een groot liefhebber van vrouwen. Zijn belangstelling voor de dames was hem al een keer duur komen te staan, toen hij als tiener flirtend niet oplette en in een liftkoker donderde. De slechte levenswandel leidde ertoe dat hij auto- en winkeldiefstallen ging plegen en gewapend rondliep. Hij straalde zo'n hang naar gewelddadigheid uit dat velen hem maar liever uit de weg gingen.

De weg werd zo gebaand voor zijn eerste echte inbraak, waarvoor hij

Chester Himes in 1963 toen het grote geld nog moest komen

onmiddellijk werd gepakt, maar door zijn achtergrond kwam hij er met een voorwaardelijke straf af. Een volgende keer ging het echter goed mis. Een gewapende roofoverval op een rijk blank echtpaar kwam hem op ruim zeven jaar gevangenisstraf te staan, uit te zitten in de staatsgevangenis van Ohio, een van de meest gewelddadige gevangenissen van de USA. In de cel begon Himes met het schrijven van verhalen, hoofdzakelijk over het gevangenisleven, die in diverse bladen werden gepubliceerd. Het idee dat deze periode zijn latere detectiveromans een aureool van authenticiteit zouden geven, kwam helaas toen nog niet bij hem op.

Na zijn vrijlating trouwde hij met zijn vriendin van vroeger en ging hij door met schrijven, terwijl hij ondertussen in zijn levensonderhoud voorzag met talloze ongeschoolde baantjes in hotels en fabrieken. Gedurende de oorlog werkte hij op een scheepswerf en zijn eerste serieuze roman uit 1945, **If he hollers let him go** vormde daarvan de neerslag, vooral van de pijnlijke ervaringen die hij opdeed in Los Angeles waar hij woonde. Nooit tevoren had hij zo van de rassenscheiding te lijden gehad. De rassenscheiding die zijn eerste boek volledig beheerste, zou in zijn latere literaire werk een steeds terugkerend thema blijven. Himes begon enige naam als schrijver te krijgen, maar zijn tweede roman **The lonely crusade** was net te fel van toon, vooral tegen de linkse intelligentsia die hem daarvoor

afstrafte. Financieel bracht het schrijven hem dan ook weinig baat en hij moest ongeschoold werk blijven verrichten. Uit verbittering en teleurstelling schreef hij vijf jaar lang niet en leefde in een roes van drank en sex. Zijn vrouw verliet hem, zijn ouders waren inmiddels overleden en niets bond hem meer aan de USA. Dankzij een losgepraat voorschot kon hij in 1953 naar Frankrijk vertrekken, een land dat voor Amerikanen wel meer als uitwijkplaats had gediend en waar hij zwarte vrienden had wonen. In 1955 woonde hij nog even in Harlem, maar al vlug keerde hij weer naar Frankrijk terug, waar Gallimard met zijn aanbod kwam, dat zijn toekomst er rooskleuriger uit deed zien.

De beide politiemannen die het middelpunt werden van de detectives die Himes ging schrijven, zijn aanvankelijk nauwelijks van elkaar te onderscheiden, maar halverwege in hun eerste avontuur **A rage in Harlem** krijgt de persoon van Coffin Ed meer reliëf. Gangsters gooiden hem zoutzuur in zijn gezicht, zodat hij in de andere delen van de serie met een monsterachtig verbrand gezicht en door littekens verminkte lippen rondloopt. Psychisch heeft deze gebeurtenis hem evenmin onberoerd gelaten, want bij het minste of geringste slaan bij hem de stoppen door en ramt hij er als een dolleman op los. Gravedigger Jones moet hem regelmatig in toom houden om te voorkomen dat hij zowel onder misdadigers als getuigen bloedbaden aanricht. Hoewel Grave-

digger er zelf herhaaldelijk flink de beuk in zet, maakt hij vergeleken met zijn woeste maat een beheerste indruk. Over hun zielerorselen en hun privéleven komt de lezer weinig aan de weet. Hij moet het doen met een summiere aanduiding van hun taakopvatting die er op neer komt dat ieder maar moet doen wat hem goedgeunkt als er maar geen slachtoffers vallen. Gebeurt dat wel, dan zullen de beide politiemannen alles in het werk stellen om zonder aanzien des persoons recht te doen gelden, ook al is dat niet altijd het recht zoals dat in het wetboek is vastgelegd. Hun gevoelsleven wordt in die gevallen kenbaar gemaakt aan de hand van zwellende aderen, verstikte stemmen en krampachtig gespannen gelaatsspieren. Himes gebruikt die benadering bij voorkeur. Hij beschrijft zijn personages met veel aandacht voor hun uiterlijk, kleding, taalgebruik en mimiek.

Wat de boeken van Chester Himes zo fascinerend maakt, is het beeld dat hij van Harlem oproept als een gistende draaikolk van ongebreidelde levenslust, absurde gewelddadigheid, sex naar ieders smaak, godsvertrouwen en bijgeloof, harde professionele misdaad en amateuristisch gepruts en bizarre en exotische maatschappelijke en religieuze bewegingen. Niemand weet wat er naar boven zal komen borrelen en de meest onwaarschijnlijke gebeurtenissen zijn schering en inslag. Himes is vooral een meester in het beschrijven van goedgelovigheid op velerlei gebieden. Sukkels die alles voor zoete koek slikken als het maar uitzicht biedt op verlichting voor hun dagelijkse ellende, vallen ten prooi aan een leger goed van de tongriem gesneden kwakzalvers, neppropheten, hebzuchtige dominees en helderzienden die hun *soul-brothers* zonder scrupulus hun laatste centjes aftroggelen. Zo ziet in de zesde roman **Cotton comes to Harlem** de Terug-naar-Afrika-beweging kans velen 1000 dollars uit de zak te kloppen door een vorstelijk bestaan in het werelddeel van herkomst in het vooruitzicht te stellen en in **The big gold dream**, de vierde uit de serie, weet Sweet Prophet zijn volgelingen tot religieuze, extase te brengen om ze vervolgens als citroenen uit te knijpen.

Geweld is, dat is duidelijk geworden, een overheersend thema in de avonturen van Coffin Ed en Gravedigger Jones en de lezer moet niet schrikken van een afgehakke arm of een van de romp gescheiden hoofd, zaken die door Himes met veel oog voor detail worden beschreven. Tegelijkertijd

heeft het echter ook bijna altijd iets potsierlijks, hetzij door de lachwekkende context waarin het geweld plaatsvindt, hetzij door het absurde karakter van de daad zelf. In het laatste boek van de serie **Blind man with a pistol** schiet een blinde bij een twist in de Metro zijn pistool af, raakt eerst een priester die een krant zit te lezen per ongeluk dodelijk en schiet daarna een politiemann door zijn voorhoofd en dat allemaal omdat hij ervan wordt beschuldigd te veel naar een ander te hebben zitten loeren. Het blinde geweld kan worden gezien als de enige uitlaatklep die het racisme in de Amerikaanse samenleving de zwarte bevolking toestaat, waarbij het geweld vaak de leden van de eigen gekwelde groep treft. Op die manier heeft Chester Himes een hardhandige boodschap in zijn detectiveromans verstopt, die hem ook met deze boeken tot een serieuze auteur maakt.

Zijn detectives leverden Himes een goed inkomen op dat hij heel verstandig gebruikte om een eigen huis in Spanje te kopen, het eerste huis in zijn leven dat echt van hem was. Door zijn ruige manier van leven was zijn gezondheid eind van de jaren zestig al niet meer goed. De gevolgen van een lichte beroerte hielden hem van verder creatief werk af. In de Spaanse zon wijdde hij zich aan zijn autobiografie in twee delen, om daarna de afgelopen jaren zoals vele bejaarden rustig te rentenieren en jonge academici uit de USA en andere landen te ontvangen die zijn werk hadden ontdekt als *comédie noire* over het zwarte proletariaat. (HKO)

Tussen 1958 en 1969 schreef Chester Himes negen detectiveromans, waarin met uitzondering van **Run man run** zijn agentenduo Gravedigger Jones en Coffin Ed de hoofdrol spelen. De Amerikaanse en Engelse pocketuitgaven van zijn werk zijn helaas niet meer leverbaar en dus uitsluitend tweedehands te vinden. Dat geldt ook voor zijn eerder verschenen literaire werk dat gedeeltelijk nooit in pocket is verschenen. De detectives zijn in de periode van verschijnen voor een deel ook als Born-pocket in het Nederlands uitgebracht. Twee van deze boeken zijn enkele jaren geleden opnieuw gezamenlijk als dikke paperback herdrukt.

*58 **A rage in Harlem. Razernij in Harlem.**
*66 **The real cool killers. Kille dood in Harlem.**

Uitgegeven in één band door Born, 18,90

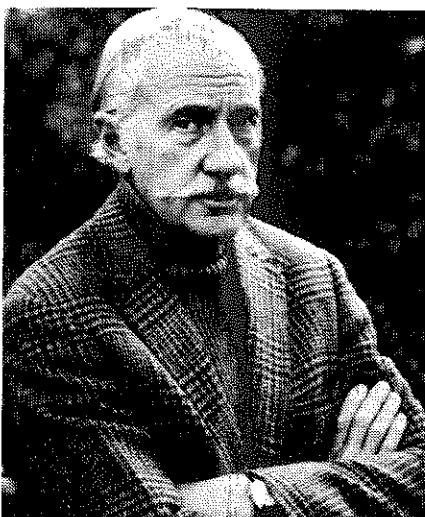
Private eye die iets mist

'Een goede plot, rake typering en voortreffelijke aktie, gepaard aan gecompliceerde spanning,' aldus de *Tacoma News-Tribune* over **Walk a black wind** (Playboy, VD, 8,95) van Michael Collins dat nu aan zijn tweede pocketherdruk toe is. Als je de *Tacoma News-Tribune* nodig hebt voor een lovende recensie is dat een veeg teken. Weliswaar moest zelfs Ross MacDonald zich eens behelpen met waarderende woorden van de *Albuquerque Chronicle*, maar dat was nog vóór de Lew Archer periode. Collins daarentegen is alweer aan zijn tiende Dan Fortune toe, en dan mag je langzamerhand zwaardere referenties verwachten voor iemand, die ooit gezien werd als de volgende schakel in de Hammett, Chandler en MacDonald-keten. Dat die vergelijking gemaakt wordt is op zich niet verwonderlijk. Privé-detective Dan Fortune wordt ingehuurd om de moord op een 20-jarige burgemeestersdochter op te helderen. Een ondankbare taak, want tijdens zijn werkzaamheden wordt hij afgezeken, gedrogeerd, in elkaar geslagen en beschoten. De mensen met wie hij te maken krijgt zijn machtbelust en immoreel. Daarbij liggen, in de beste MacDonald-traditie, de familiebetrekkingen geheel anders dan bij de burgerlijke stand bekend is. En toch krijgt de lezer het gevoel, dat Collins niet meer is dan een oppervlakkige imitator van het genre. Fortune's gimmicks bestaan uit het gemis van één arm (ongelukje uit z'n jeugd) en een *shabby* voorkomen. Maar wie en wat hij, behalve een doordauwerig type, nog meer is, dat komen we niet aan de weet. Een grappenmaker zeker niet: in het hele boek is geen enkele *one-liner* te vinden. Verder vraag je je af, waarom Dan's gesprekspartners hem zonder veel weerwerk over hun doopcel informeren, in plaats van hem de deur uit te schoppen. Een tegenval-ler dus, maar de onsmakelijke plot maakt wel iets goed. (HKo)

Spenser, de private eye die door Robert Parker is bedacht, mankeert niks. Hij kan met twee vuisten slaan, is gevat en ook nog in staat om van de klikjes van gisteren een feestmaal te maken. In **Early autumn** (Dell, VD, 9,80) doet hij zijn uiterste best om een puber met een abjecte vader en moeder via een stoomcursus op eigen benen te laten staan. Zijn vriendin raakt er jaloers door en de penoze van Boston toont zich chagrijnig. Spenser heeft

veel medelijden met de slachtoffers van de consumptiemaatschappij, maar dat weerhoudt hem er niet van om het goede van het leven erg te waarderen. Vooral eet- en dranksnobs kunnen weer hun hart ophalen. (TC)

Het is dood zonde

Lawrence Sanders: Oude held praat nog kwiek

Wist u dat macro-biotisch eten de seksuele prestaties bevordert en dat de veranderingen in je lichaam als gevolg van een goed volgehouden dieet, voor het oog zichtbaar zijn? Een van de hoofdpersonen van **The first deadly sin** van Lawrence Sanders (Star, VD, 14,75) heeft een huis vol spiegels, waarin hij die veranderingen nauwlettend kan volgen. Gelukkig blijkt hij geestesziek te zijn, anders was het nog erger geweest. Het is overigens al erg genoeg! **De eerste doodzonde** (Luitingh, 19,50) zoals het boek in het Nederlands heet, doet verslag van de jacht op een dwangmatige moordenaar door een soort Amerikaanse Maigret. Als Lawrence Sanders zich hiertoe had beperkt, was er misschien een leuk boek van 200 à 300 pagina's ontstaan, maar hij heeft echter meer willen doen en een boek van 500 pagina's geschreven waarin de psyche van zowel misdadiger als speurder tot vervelens toe worden geanalyseerd. Met het oog op de recente verfilming is het boek dat uit '74 stamt, herdrukt, wat aantoont dat een teveel aan pretenties een lucratieve doodzonde kan zijn. (FH)

In **The third deadly sin** (Berkley, VD, 14,30) is de commissaris gepensioneerd, maar tot zijn genoegen wordt hij opnieuw ingeschakeld bij de jacht op een massamoordenaar. Dit maal gaat het om een vrouw die zich met de regelmaat van de klok door mannen op laat pikken om hen vervolgens de keel af te snijden en hun geslachtsdelen

gruwelijk te verminken. In haar normale leven is ze een onopvallende, hardwerkende administratieve kracht die een uiterlijke en innerlijke metamorfose ondergaat voordat ze zich aan haar psychopathische genoegens wijdt. Een groot deel van het boek dat **De derde doodzonde** in het Nederland heet (Luitingh, 22,50) is helaas ook weer met vele bespiegelingen en discussies gevuld, voornamelijk over het feminisme en staat verder vol met weinig kernachtige beschrijvingen van de wisselwerking tussen de uiterst zeldzaam voorkomende klierziekte van de vrouw en haar belevenswereld, wat het leesgenot niet bevordert. (HKo)

Professor Spie

Zoals Donald Freed in het voorwoord van **Spymaster** (Bantam, VD, 11,50) uiteenzet, is het verhaal een mengeling van feiten en fictie, wat inhoudt dat enkele historische gebeurtenissen met behulp van zijn fantasie met elkaar in verband worden gebracht en van achtergronden voorzien. Dat levert de beschrijving van het veelbewogen leven van een spion op die uiteindelijk hoofd van de CIA wordt. Het gezegde 'overdaad schaadt' heeft de schrijver niet tot leidraad gediend, want we hebben te maken met een pil van maar liefst 436 pagina's, tjokvol gepropt met actie, sex en politieke en filosofische beschouwingen en een duizelingwekkende hoeveelheid namen en jaartallen. Zo mogen Kennedy en Kissinger ook een bijrolletje vervullen. De hoofdpersoon is afkomstig uit de beste kringen, zoals gezegd superspion, maar ook toptennisser en briljant schrijver. Bovendien ziet hij eruit als een Griekse god en heeft hij ongeëvenaarde kwaliteiten als minnaar. Nog meer erbij, zou tot overdrijven hebben geleid. (HKo)

Dat spionage gelijk staat aan bedrog, verraad en vilein dubbelspel is bekend. Nieuw is misschien dat dit boosaardig steekspel der wereldmachten, zich ook binnen één familie kan afspelen. Dan Sherman beschrijft in **Dynasty of spies** (Ballantine, VD, 11,50) drie opeenvolgende generaties die bij het werk van verschillende geheime diensten zijn betrokken. Opa rolt in het werk als dat nog niet zo lang bestaat, zijn zoon gebruikt het omwille van de macht en de kleinzoon zit met de brokken. De zoon drijft samen met een halfbroer aan de andere kant van het IJzeren Gordijn een perfecte spionagebusiness en is bereid zijn positie ten koste van alles te verdedigen, zoals zijn familie in de gaten krijgt. Het verhaal is

(uiteraard) geromantiseerd, maar erg onderhoudend en ontaardt pas tegen het eind in de bekende schietpartijen. (GJT)

Met **I said the spy** (Sphere, VD, 13,30) heeft Derek Lambert een nieuw onderwerp voor een spionagethriller in de belangstelling geplaatst. Hij heeft een verhaal met een vernuftige intrige (eigenlijk gaat het om enkele intriges tegelijk) opgebouwd over de bekende Bilderbergconferenties. Deze bijeenkomsten van de machtigen der aarde die in de jaren vijftig in Nederland zijn begonnen, worden beschreven in een sfeer van samenzweringen en politiek en zakelijk gekonkel van het hoogste niveau. Ook de rol van de voorzitter, Prins Bernhard, wordt behandeld. Het is een wat onwaarschijnlijke, maar interessante geschiedenis die de werkelijke betekenis van Bilderberg overtreft en waarbij diverse geheime diensten met een rijke buit naar huis gaan. De pogingen om tot de conferentie door te dringen en de geheimzinnige sfeer te ontmantelen worden in een goed lopend verhaal uit de doeken gedaan. (WV)

Kind vermist

Zoals de titel al doet vermoeden is kidnapping het thema in **Who took Toby Rinaldi?** van Gregory 'Fletcher' McDonald (Dell, VD, 11,50). Toby is voor zijn 8 jaar een buitengewoon voorlijk ventje. Voeg daarbij dat de ontvoerde door een paar onbenullige misverstanden in handen is geraakt van een psychopatische nitwit, en je hebt de ingrediënten gecombineerd van de klassiekers *Night of the Juggler* van William McGivern en Donald Westlake's *Jimmy the Kid*. De sfeer van het boek beweegt zich dan ook precies tussen deze twee uitersten: het is afwisselend huiveren en lachen. Enerzijds is er een race tegen de klok (Rinaldi sr. moet op een bepaald uur een voorstel van mondiaal belang in de Verenigde Naties verdedigen, maar doet hij dat, dan is Toby de sigaar), anderzijds ontstaat er gaandeweg een bizarre band tussen ontvoerde en ontvoerder, die in prachtige dialogen gestalte krijgt. Prima in-één-ruk-uitlenen lectuur (HKn).

Ook in **Zigzag** van Michael Kenyon (Collins, NL, 41,40) gaat het om kidnapping. Een man ontvoert zijn dochter vanuit Londen naar Ierland. Detective Peckover van Scotland Yard onderzoekt de zaak ter plekke, en krijgt en passant van zijn Ierse kollega de bestrijding van een porno-

invasie op zijn dak. De twee misdaden lijken in elkaar te grijpen, vandaar **Zigzag**. Je moet er maar opkomen. Een roman die zo heet is raar, of slecht, of beide. Ik houd het op het eerste. Kenyon heeft een nog weinig evenwichtige schrijfrant, waarbij zwaartil-lendheid en hard-boiled cynisme — Peckover baant zich vertwijfeld een weg door de doolhof van de Ierse cultuur en samenleving — afgewisseld worden door pure slapstick: in de kerk van een dorpje bij Limerick leest Peckover met Cockney-uitspraak uit de bijbel voor, en zijn *sidekick* steekt uit morele verontwaardiging over een lading aangetroffen porno een monumentaal landhuis in brand. Op zo'n moment vermoed je, dat de schrijver de komplette Tom Sharpe-collectie op zijn boekenplankje heeft staan. (HKn)

Puzzelaar

Niet zelden moet in de klassieke detective de intrige ondersteund worden door een reeks onwaarschijnlijke toevalligheden. Michael Innes maakt het in **Silence observed** (Hamlyn, VD, 7,90) wel erg dol. Zijn hoofdpersoon Sir John Appleby van de Metropolitan (of wel Londense) Police ontmoet op één dag een stuk of zes personen die enkele dagen later (strikt toevallig) óf vermoord, óf van moord verdacht, óf de dader blijken te zijn, terwijl ook nog eens zijn eigen vrouw door de in het nauw gedreven moordenaar wordt ontvoerd. Normale mensen zouden van een dergelijke ervaring volslagen paranoïde worden, maar de door Innes beschreven personen vinden het maar alledaags, zij het enerverend. De zaak waar het om gaat, een handel in vervalste kunstvoorwerpen levert niettemin een erg aardig verhaal op. De

doden vallen pas als er ergens geen valse, maar een echte Rembrandt blijkt te bestaan die nog niet is ontdekt. (GJT)

Engaged to murder van M. V. Heberden (Perennial, NL, 8,95) is een klassieke detectivestory die uit 1949 stamt. Het is een bar saai geval over de moord op een Franse diplomaat in de hoofdstad van Argentinië, Buenos Aires. De diplomaat had zich verloofd met een rijke Amerikaanse en de vele personen in de gegoede Anglo-Amerikaanse kolonie komen in aanmerking als verdachte. Tenzij men dit soort kringen bewondert, heeft dit werkje niet veel opwindends te bieden. (WV)

Frog in the throat van E. X. Ferrars (Bantam, VD, 7,75) is weer een prima ouderwetse puzzeldetective. Het verhaal speelt in een Engels dorp, waar een creatief echtpaar, twee schrijvende zusters en een dichter wonen en dat wordt bezocht door een man en een vrouw die een L.A.T.-relatie onderhouden. Een van de zussen wordt dood aangetroffen, vlak nadat haar huwelijk is aangekondigd en dat werpt plotseling een heel ander licht op alle vertrouwde relaties binnen de kleine gemeenschap. Alle hoofdpersonen worden aan het denken gezet over wat ze nu echt van elkaar weten en niemand blijkt over een sluitend alibi te beschikken. Een klein ivoren kikkertje wijst uiteindelijk de weg in dit verhaal dat naarmate het vordert, steeds spannender wordt. (LB)

Charlotte Armstrong weet het boek van Harris gelukkig weer te doen vergeten met **Catch-as-Catch-Can** (Keyhole Crime, VD, 7,50). Het heeft de sfeer van een sprookje, maar blijft tenslotte toch een onderhoudende puzzeldetective te zijn, die vertrouwde

Politieroman van Tomas Ross, over wiens werk de pers o.m. schreef:

- *De allure van buitenlandse thrillers* - Trouw
- *Uiterst vakkundig* - De Volkskrant
- *Vier sterren voor een Nederlands produkt* - Vrij Nederland
- *De evenknie van Sjöwall & Wahlöö* - Bert Vuijsje

Prijs f 21,50

**VAN HOLKEMA & WARENDORF
BUSSUM**

VERKRIJGBAAR BIJ DE BOEKHANDEL

elementen biedt als vergiftiging, hebzucht, jaloezie en achterdocht en die en passant ook nog iets te zeggen heeft over zulke zaken als voogdij. Het is het verhaal over een Californisch meisje met een rijke, avontuurlijke oom en diens net ontdekte dochter die heel naïef tegenover de beschaving staat dankzij het feit dat zij opgroeide op een eilandje in de Stille Zuidzee. Een van hen gaat dood, de ander nét niet. De belangrijkste les uit het boek is: Kom je ooit iemand tegen die niet kan praten, maar die ongeduldig met zijn of haar vingers zit te trommelen, ren dan om potlood en papier. (LB)

Muzikaal onthaal

Enkele maanden voor het jaarlijks terugkerende muziekfestival in een Engels gehucht neemt de organisator een bijzonder aantrekkelijke jonge vrouw als huishoudster aan. Dat wekt nogal beroering in het organisatiecomité, waarin zowat al zijn vrienden en vijanden zitten, waaronder zijn (inmiddels hertrouwde) ex-vrouw en haar minnaar die in de huishoudster een vroegere vriendin ontdekt. De vraag is wie het eerst wie zal vermoorden. **Swift to its close** van Simon Troy (Perennial, NL, 9,80) is als misdaadverhaal echter nogal ingetogen, want de eerste dode valt pas halverwege en dan is het nog de vraag of het hier om moord of een ongelukje gaat. De politieman die de zaak moet opknappen en die eigenlijk voor het festival was gekomen, heeft het er nogal makkelijk mee. Meer dan een veelbetekenend kuchje of een doorringende blik heeft hij niet nodig: de betrokkenen zijn zo extravert, dat door hun voortdurende geklets de waarheid vanzelf aan het licht komt. (GJT)

Via een verdacht ogende zelfmoord komt Charles Paris, de serieheld van Simon Brett in **The dead side of the mike** (Keyhole Crime, VD, 7,50) op het spoor van een illegale handel in bandjes met achtergrondmuziek. De overledene was een jonge levenslustige medewerker van de BBC, waar Paris als free-lance acteur in dienst is. De handel is kennelijk zo lucratief door het niet betalen van de muziekrechten, dat de boeven er niet voor terugdeinzen om lastpakken permanent uit te schakelen. Het spoor, onderbroken door moorden en moordaanslagen, leidt naar een populaire radiopersoonlijkheid. De ontknoping vindt plaats in stijl tijdens een verzoekplatenprogramma, waarna een spectaculaire jacht volgt door de BBC-gebouwen. Het is jammer dat Brett wel heel erg veel aandacht besteedt aan dingen als jargon, afkortingen en het algehele

functioneren van de BBC. Door zo'n overdadige couleure locale wordt het boek eigenlijk onleesbaar. (GJT)

Oom agent

Wycliffe and the Pea-green boat (Keyhole Crime, VD, 7,50) is een vlot leesbaar policier van W.J. Burley met korte zinnen, die goed zijn opgebouwd en in één keer ademen zijn te lezen. De loop van het verhaal is echter wel zeer voorspelbaar. Een man is in de gevangenis gedraaid vanwege de verkrachting en moord op een meisje waar hij een verhouding mee had. Doordat hij liegt over de momenten waarop hij haar nog had ontmoet en over zijn ontdekking van het lijk én door de valse getuigenis van de ouders van de echte moordenaar, wordt hij schuldig bevonden en veroordeeld. Meer dan twintig jaar later wordt er opnieuw iemand vermoord in het dorpje in Zuidwest Engeland. Vanwege het bekende fenomeen van het té voor de hand liggend bewijs ontdekt chief superintendent (zijn er nog rangen met langere aansprektitels?) Wycliffe dat de beschuldigde van de laatste moord vermoedelijk niet de dader is. (DB)

Vermoedelijk ziet Nicolas Freeling zijn romans over Castang als 'literaire policiers'. Policiers, omdat de hoofdpersoon in een grote Franse provincieplaats (Clermont-Ferrand?) als rechercheur de kost verdient; literair, omdat

Vanaf 1 april
in de bioscopen
en in de boekhandel:
**Overall is de duivel -
Evil under the sun.**

Lees het
zoals Agatha Christie
het schreef.

Castang's City (Vintage, VD, 11,50) bol staat van de pretenties. Zo kan de lezer genieten van een 'psychologische' beschrijving van hoe het bij de Castangetjes thuis toegaat: de vrouw des huizes, een manke Tjechische nog wel, baart een kind, en haar echtgenoot doet de boodschappen. Voorts pepert Freeling ons op strenge toon in, dat het echte politiewerk veel moeilijker en prozaïscher is, dan TV-series ons willen doen geloven. Zijn favoriete stijlfiguren bij dit alles zijn de monologue intérieur (Castang denkt diepe dingen over het Leven) en een hoogst irritante manier van werkwoorden weglaten ('Ik weet niet, wat u hier komt zoeken.' 'Nerveus, achterdochtig'). Al ben ik geen Simenon-liefhebber, zijn boeken kan je tenminste nog snel doorlezen, en wie dat van Freeling ook kan zeggen, die krijgt van mij de doorbijtersprijs. (HKn)

Z van zwendel

Joe Gores heeft een paar boeken geschreven, waarin de directeur en de medewerkers van een groot incassobureau de hoofdrol spelen. In **Gone, no forwarding** (Ballantine, VD, 8,95) wordt het bureau beschuldigd van malversaties met de inning van de aanbataling op een auto. Men dreigt zijn vergunning kwijt te raken en getuigen die het bureau zouden kunnen vrijpleiten zijn naar alle windstreken uitgezwemd. De medewerkers gaan op speurtocht en komen dan hardhandige criminelen tegen die eveneens belangstelling hebben voor de getuigen. Het verhaal is spannend en knap in elkaar gezet vakwerk, maar het blijft toch te gladjes om echt interessant te worden. (HKo)

In **The last of the boatriders** van Donald MacKenzie (MacMillan, NL, 35,50) raakt een Engelse oplichter in ruste op gevorderde leeftijd bankroet door een onzorgvuldig financieel beleid. Om zijn vermogen weer aan te zuiveren vat hij het plan op een eenmalige come-back te vieren. Samen met een aan lager wal geraakte ex-collega boekt hij, voorzien van valse papieren voor een dure bootreis die de uitgangspositie moet vormen voor de grote klapper. De aanwezigheid aan boord van twee jeugdige Amerikaanse oplichter die met hetzelfde oogmerk hebben geboekt, zorgt voor de nodige verwickelingen, te meer daar zij de oudjes aanvankelijk als slachtoffer hebben uitgekozen. Dat levert een humoristisch boek op waarin vooral de scherpe contrasten tussen de beide oplichtersduo's die voortdurend in de weer zijn elkaar met snelle investeringsbabbels te bedriegen, flink op de lachspieren werken. (HKo)

Maatschappijkritisch Meulenhoff

Links af van het toneel

Zoals de lezers van Thrillers & Detectives keer op keer kunnen constateren, is het aanbod van misdaadlectuur ongelooflijk groot. Zelfs de meest noeste lezer zal zich wel eens vertwijfeld afvragen of hij ooit aan al die aardige en spannende boeken zal toekomen. Dat bij zo'n overdaad vele boeken hun weg niet naar de lezers zullen vinden en langzaam krom liggen te trekken in de schappen van de boekwinkel of de magazijnen van de groothandel, komt dat niet als een verrassing. Maar dat het een uitgever helemaal niet lukt en hij zich uit de misdaadmarkt terugtrekt, dat gebeurt zeer zelden. Een gesprek met **Wouter Tiegies** van **Meulenhoff** probeert duidelijk te maken, waarom dit lot Meulenhoff toch trof.

'We hebben onze laatste aanbieding gedaan. Het ligt aan het volhouden van onze directeur **Laurens van Krevelen** en het geloof in de kansen van zo'n reeks dat we al niet vijftien boekjes geleden er mee zijn gestopt. We zijn gecapituleerd voor de cijfers. In het begin kan je de slechte resultaten nog aan slechte omstandigheden wijten, maar dat was niet meer vol te houden. De pallets bij het Uitgevers-

distributiecentrum blijven vol en dat kost handenvol geld. We hebben nog vier manuscripten liggen die we niet meer uitbrengen, die gaan we proberen aan collega-uitgevers van de hand te doen. In de vijf jaar dat we met **Meulenhoff Detection** bezig zijn, hebben we zo'n vijftig titels uitgebracht. In het begin kwamen we er met twaalf per jaar en later zijn overgestapt op zes. We hebben er intern lang en breed over gepraat, maar we stoppen ermee. De genadeslag kwam toen grootinkoper Bruna gewoon niet meer bestelde. Toen vielen er zo'n duizend exemplaren per titel af en dat betekende dat we onherroepelijk met onze oplage bleven zitten.'

'Het ligt niet aan één speciale reden dat het mis is gegaan. We hebben bij voorbeeld de fout gemaakt door veel te veel namen tegelijk uit te brengen. Je moet het met zo'n reeks toch hebben van de bekendheid van bepaalde auteurs, maar het kost tijd om zo'n rijtje boeken van één schrijver op te bouwen en je ziet dat iemand als **Dick Francis** die in de **Crime-de-la-Crime**-reeks zit, ook vier tot vijf boeken nodig had om lezers te trekken. Wij hadden gewoon te veel auteurs. Van **Rex Burns** hebben we nu een stel boeken,

maar dat heeft te lang geduurd en hij verkoopt niet beter dan de anderen. Daarbij komt dat we het ook hebben gezocht in misdaadlectuur uit taalgebieden die niet zo gangbaar zijn. We hebben **Frits Remar** dat is een Deen en **Zbigniew Safjan**, een Pool, die bij de laatste aanbieding zit. Het gekke is dat daar nu opeens enkele honderden exemplaren meer van zijn verkocht dan van de andere auteurs.

We hebben met schrijvers ook pech gehad met de follow-up. Een van de eerste boeken was een heel aardig boek van **Heywood Gould** over een journalist. Maar het heeft meer dan vier jaar geduurd, voordat hij met een vervolg kwam en nu is het te laat. **Peter Lars Sandberg** had een heel spannend boek geschreven, maar zijn volgende boek was vreselijk. **Patrick Mann**, de schrijver van **Dog day afternoon** zou met een volgend boek komen, maar dat is er nog niet. En verder zit je met de concurrentie. Als het om literatuur gaat, dan kunnen wij bij voorbeeld goed samenwerken met de Arbeiderspers, met wie we een paar Russen uitbrengen, maar bij misdaadboeken wordt er meteen met grote sommen geld gewerkt en dat kunnen Meulenhoff noch de Arbeiderspers zich permitteren. Voor iemand als **Ludlum** bij voorbeeld wordt meteen een enorm voorschot neergelegd en als er nieuwe sterren aan het firmament komen, waar uitgeverijen als **Veen** of **Elsevier** iets in zien zitten, dan werken ze meteen met forse bedragen die in de tienduizenden guldens lopen.'

'Dan hebben we het nog niet over de vormgeving gehad. Dat is een verhaal apart. We wilden met de reeks niet zo duur zijn als **Crime-de-la-Crime**, maar tegen de **Zwarte Beertjes** van **Bruna** met die lage prijs valt ook niet te concurreren. We mikten op boeken voor een gulden of twaalf en toen bleek dat vooral leuke boeken nogal dik uitvielen. Om dan die prijs te halen, moet je laten zetten en drukken in Oost-Duitsland en dat gebeurde in het begin heel lelijk. De tinten van de omslagen klopten bij voorbeeld niet en het werd een chaotisch zootje met ook nog veel zetfouten. Naderhand zijn die Oostduitsers een stuk beter gaan werken. Ze hebben nu bijvoorbeeld een speciale corrector voor het Neder-

Wouter Tiegies: Oostduitsers hielpen de verkeerde kant op

foto Sieve Raviez

lands in het bedrijf zelf, maar toen was het al misgegaan. Bij de tweede partij zijn we op een ander omslagontwerp overgestapt met een vignette en een iets kleiner formaat en weer later is het formaat weer groter geworden. *Philip Giggie* maakte toen de omslagen, terwijl we tenslotte de tekeningen van *Robert Broekhuis* zijn gaan gebruiken, maar die bleek eigenlijk meer een echte kunstenaar te zijn die geen zin had om aan zo'n reeks vast te zitten.'

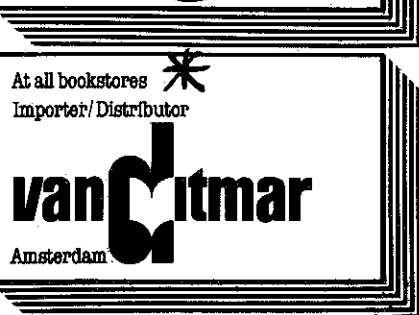
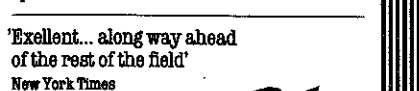
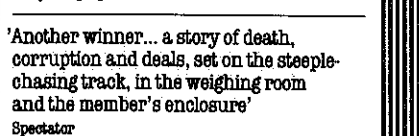
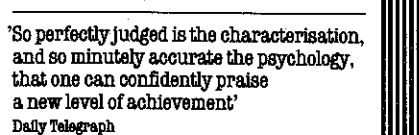
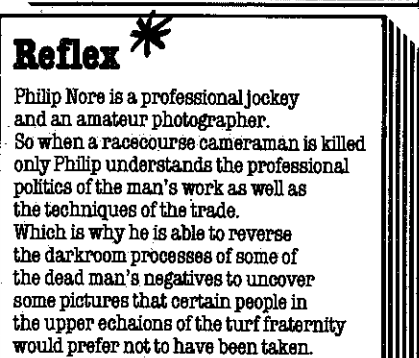
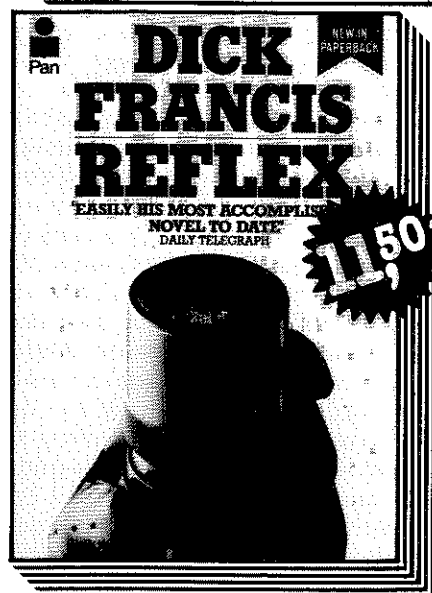
'Het idee om met misdaadboeken te beginnen kregen we toen de science-fiction een lichte achteruitgang vertoonde. Dat was tot dan erg goed gegaan en we vonden dat we moesten proberen nog zo'n poot erbij te krijgen. Zou het dan met de ene slecht gaan, dan had je iets anders om op te staan. Als zo'n reeks aanslaat, dan heb je door de snelle omzet een probleemloos leven. Er werd toen aan mij gevraagd of ik er iets voor voelde. Ik wou het wel doen, maar misdaadboeken kunnen zo ontzettend reactionair zijn. Ik dacht aan boeken met een enigszins maatschappijkritische inslag, een soort eigentijdse reeks. Maar die boeken bleken er minimaal te zijn. Het was heel moeilijk haalbaar boeken te vinden die inhoudelijk een beetje moreel niveau hadden en als je dan een spannend boek tegen kwam, moest je dan zeggen dat het ideologisch niet kon? *Wolfsberg* van *Peter Lars Sandberg* daar zat veel sadistisch geweld in,

maar het was wel lekker spannend. Maar die maatschappijkritische maatschappij die heeft op de achtergrond wel een aantal beslissingen beïnvloed. We hebben de boeken van —ky, het pseudoniem van een Duitse schrijver. Hij heeft die Oosteuropese klinkende schuilnaam gekozen, omdat er in Duitsland een klimaat heerste van verdachtmaking van alles wat links is. Achteraf blijkt nu dat het een hoogleraar in de criminologie is aan de Universiteit van Berlijn. Nederlandse schrijvers hebben we nooit gehad. Om te beginnen zijn die er niet zo veel en ik heb nooit een leuk manuscript gekregen. Ja, *Jaap van der Merwe* heeft eens iets opgestuurd, maar dat was het niet. Principieel hadden we niets tegen Nederlands.'

'Met de science-fiction hadden we goodwill gekweekt en een bepaald publiek bereikt, maar dat is met Meulenhoff Detection duidelijk niet gelukt. We hebben net als bij de science-fiction geprobeerd speciaal een redacteur voor de reeks te vinden, maar dat bleek ook niet haalbaar. Je raakt er natuurlijk zelf wel in thuis en ik vind detectives best leuk, maar het lezen ervan is niet mijn meest favoriete bezigheid. Vanaf het begin hebben we veel adviezen van *Ab Visser* gehad die enthousiast meeliep en bij voorbeeld *Enzo Russo*, een Italiaan en *Sebastien Japrisot*, een Fransman, heeft ingebracht, maar Visser wou niet redigeren. We hebben toen *Jacques Post* benaderd die later zelf detectives is gaan schrijven, maar die had toen net een baantje bij Elsevier en dat wou hij even aankijken.

Het zou wel handig zijn geweest om alles in handen van één persoon te hebben kunnen overlaten die desnoods ook nog eens zelf iets zou kunnen vertalen, maar ik ben het dus blijven doen. Ik heb het altijd praktisch gehouden. Er waren altijd stapels van die boeken en meestal legde ik ze na drie bladzijden weg. 'Vind ik het leuk en spannend', vroeg ik me altijd af en hoe ver kom ik in zo'n boek. Als ik vrij geboeid over de helft raakte, dan was het wel iets.'

'Er wordt nog over gedacht hoe we in de komende periode het publiek het best kunnen laten profiteren van het grote aantal goede detectives en thrillers die er in de reeks zitten. Helemaal opgeven doen we het genre ook niet. In de zomeraanbieding komen we met een nieuwe uitgave van de *Rechter Ooka-mysteries* van *Bertus Aafjes*. We zitten nog te aarzelen of we er een paar boeken van maken of dat we met een lekker dik boek zullen komen.' (TC)

THRILLERS & DETECTIVES BESTELFORMULIER

Stuur de onderstaande boeken aan:

NAAM: _____
ADRES: _____
PLAATS: _____

Als betaling heb ik bijgesloten een girobetaalkaart/een betaalcheque van de banken t.n.v. Thrillers & Detectives postgiro 5013940, Amsterdam

	SCHRIJVER	TITEL	PRIJS
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

bedrag boeken extra voor verpakking en verzending (v&v) totaal

Kosten van verpakking & verzending zijn:

voor bestellingen tot f 20,—: f 3,—
voor bestellingen tussen f 20,— en 40,—: 2 gulden
voor bestellingen boven f 40,—: f 1,50.

De bestelling wordt via de PTT bij u bezorgd.

NB: Alle boeken zijn ook gewoon via iedere boekwinkel te koop.

THRILLERS & DETECTIVES ABONNEMENT

Maak van Thrillers & Detectives een levenslustig blad. Neem een abonnement of geef er iemand een cadeau. Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, mei, september en november.

Zend tot nader order Thrillers & Detectives aan:

Naam: _____
Adres: _____
Plaats: _____

Bijgesloten is als betaling een girobetaalkaart/betalcheque van de banken voor een jaarabonnement van f 8,25 t.n.v. Thrillers & Detectives, postgiro 5013940, Amsterdam

P.S. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en heeft betrekking op de vijf opeenvolgende nummers.

Adres voor bestellingen, abonnementen & correspondentie: Thrillers & Detectives p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam

CORRESPONDENTIE

Uw reactie over de opzet en inhoud van Thrillers & Detectives kunt u altijd aan ons kwijt. Laat weten wat u van Thrillers & Detectives vindt en stuur ons de naam en adres van vrienden en bekenden die u met een gratis proefnummer wilt blij maken.

Geldig van 15-3-'82 tot 15-5-'82.

WAARDEBON

Zoals uit het gesprek met Wouter Tiegels blijkt, zal de thrillerreeks van Meulenhoff in de nabije toekomst verdwijnen. Het is nog niet duidelijk of dit naast nadelen ook voordelen in de vorm van koopjes zal geven. In ieder geval heeft *Thrillers & Detectives* in samenwerking met Meulenhoff een goedkope kennismakingsactie kunnen organiseren. Op het nippertje dus.

Rex Burns: Delicate strategie 069-003
—ky: De dood aan huis 069-004
Zbigniew Safjan:
De grijze vingers van de angst 069-005

Voor Burns en —ky geldt een normale prijs van 19,50. Voor Safjan van 20,50. Tijdelijk geldt nu een voordeelprijs voor alle drie de boeken van 12,50 per stuk wat een korting betekent van ongeveer 30%.

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____